

Татарчук Ю.В.

студентка навчальної групи Б-ПД-636
юридичного факультету ДДУВС

Науковий керівник:

Карпенко Р.В.

викладач кафедри цивільно-правових
дисциплін ДДУВС

ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ ШЛЮБУ В УКРАЇНІ ТА ДЕЯКИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ

Процедура укладення шлюбу за законодавством України має свої особливості. Подача заяви про реєстрацію шлюбу здійснюється особисто в будь-який державний орган реєстрації актів цивільного стану, який обирається за бажанням вільно на всій території країни. Якщо немає можливості подати заяву особисто, то таку заяву, нотаріально оформлене, можуть подати і представники осіб, які мають намір вступити в шлюб. Повноваження представників на вчинення даної дії також повинні бути засвідчені нотаріусом. Однак акт одруження проводиться обов'язково в присутності наречених [1]. Місце майбутнього одруження вибирається майбутнім подружжям. Це може бути і приміщення державного органу реєстрації актів цивільного стану, та місце їх проживання, і місце надання стаціонарної медичної допомоги та ін. Час державної реєстрації шлюбу визначається нареченим і нареченою, але не раніше ніж через 1 місяць і до закінчення 3 місяців з дня подачі заяви. При наявності поважних причин акт одруження можливий і до закінчення місячного терміну з дня подачі заяви. При особливих обставинах (вагітність, народження дитини, безпосередня загроза життю на-реченого або нареченої) шлюб може бути укладений в день подачі заяви. Орган державної реєстрації актів цивільного стану при прийомі заяви повинен ознайомити майбутніх подружжя з їх правами та обов'язками, попередити про відповідальність за приховання перешкод до реєстрації шлюбу.

На сьогодні в Україні працює пілотний проект «Шлюб за добу». Суть полягає в тому, щоб процедура укладання шлюбу була простою та європейською, а займала не більше 24 год. Даний проект діє поки у п'яти містах України, а саме Одесі, Києві, Львові, Маріуполі та Северодонецьку.

У Німеччині укладання шлюбу проводиться посадовими особами органу реєстрації актів цивільного стану на підставі заяви осіб, які бажають вступити в шлюб. Особи, що вступають в шлюб, зобов'язані зробити заяву особисто і в присутності один одного. За бажанням наречених одруження може відбуватися в присутності одного або двох свідків. Про укладеному шлюбі робиться запис в книзі реєстрації шлюбів і книзі реєстрації сімейного стану. Книга реєстрації сімейного стану вручається молодим в день одруження, містить відомості про дошлюбні прізвища подружжя, про шлюбне прізвище, відомості про місце і дату їх народження, громадянство, професії, приналежності до релігії [2]. Надалі в книгу реєстрації сімейного стану вносяться нові дані, наприклад про

народження або усиновлення дітей, про розірвання шлюбу, про смерть чоловіка і ін.

По праву в Голландії оприлюднення майбутнього одруження проводиться офіційно і не менш ніж за два тижні. Оголошено не породжує зобов'язання вступити в шлюб, разом з тим сторона, недобросовісно відмовилася від реєстрації шлюбу, може бути примушена до відшкодування матеріальних збитків добросовісній стороні. Моральна шкода при цьому стягненню не підлягає. Шлюб вважається укладеним з моменту його державної реєстрації уповноваженою посадовою особою.

У Франції відповідно до чинного законодавства шлюб укладається публічно в присутності реєстратора актів громадянського стану за місцем проживання або місцем постійного перебування (не менше місяця) одного з подружжя. Перед реєстрацією шлюбу реєстратор актів цивільного стану робить оголошення, вивішуючи афішу на двері мерії, в якій міститься інформація про майбутні подружжя: імена, прізвища, вік, професію, місце проживання або місце постійного перебування, а також вказується місце проведення одруження. Зазначена афіша повинна залишатися на двері мерії протягом 10 днів. Шлюб не може бути зареєстрований раніше десяти днів з дня оголошення, причому цей строк починає текти з дня, наступного за днем здійснення оголошення. Якщо протягом одного року після закінчення терміну оголошення реєстрація шлюбу не відбулася, вона може бути здійснена лише після нового оголошення, яке робиться в звичайному порядку. Подібна процедура здійснення шлюбу сприяє виявленню заперечень проти майбутнього шлюбу (наприклад, наявність нерозірваного шлюбу, стан в заборонених ступенях споріднення і т.д.). Якщо надійшли заперечення реєстратор актів цивільного стану невідкладно робить запис в реєстрі актів про реєстрацію шлюбу, а також фіксує документи, що містять заперечення проти шлюбу. При наявності заперечень шлюб може бути зареєстрований за умови пред'явлення реєстраторові акту про зняття заперечень. Одруження відбувається в зазначений майбутнім подружжям день, після закінчення терміну, встановленого для оголошення, в приміщенні мерії у присутності не менше двох і не більше чотирьох свідків. За поважних причин, які унеможливають явку в мерію, реєстратор може зареєструвати за місцем знаходження майбутнього подружжя. В акті про реєстрацію шлюбу про це повинен бути зроблений відповідний запис [3].

Цивільний кодекс Латвійської Республіки допускає дві юридично рівні форми укладення шлюбу — державну і релігійну. Якщо був укладений шлюб то духовні особи протягом 14 днів зобов'язані повідомити у відділ реєстрації актів громадянського стану, на території якого відбулося одруження. Заява про бажання вступити в шлюб подається особисто до відділу реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання одного або іншої особи або за місцем проживання їх батьків. Якщо особи, що вступають у шлюб, належать до євангельсько-лютеранської, римсько-католицької, православної, старообрядницької, методистської, баптистської конфесії, конфесії адвентистів сьомого дня або віруючих в Мойсея (иудаїстів) і бажають укласти шлюб у

духовної особи своєї конфесії, то вона повинна мати дозвіл керівництва відповідної конфесії. Одруження завжди має бути оприлюдненим.

Підводячи підсумок, можна зробити висновок, що процедура укладення шлюбу на сьогоднішній час є досить цікавою і потребує подальшого вивчення.

Бібліографічні посилання:

1. Сімейний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 17 березня 2018 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2018. – 120 с. – (Кодекси України).

2. Гражданское уложение Германии/ пер. с нем. В. Бергмана[и др.]. — М. : Волтерс Клувер, 2013.

3. Гражданский кодекс Франции (Кодекс Наполеона) / пер. с фр. В. Захватаева. — К. : Истина, 2014.

Ільєнко В.Ю.

студент заочного відділення 4 курсу
ДДУВС

Науковий керівник:

Карпенко Роман Валерійович,
викладач кафедри цивільно-правових
дисциплін ДДУВС

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ ТАКИМИ, ЩО ВТРАТИЛИ ПРАВО НА ЖИТЛО

Згідно ст. 8 Закону України «Про охорону дитинства» (далі— Закон) кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку. Батьки або особи, які їх замінюють, несуть відповідальність за створення умов, необхідних для всебічного розвитку дитини, відповідно до законів України.

Згідно до ст. 18 Закону Держава забезпечує право дитини на проживання в таких санітарно-гігієнічних та побутових умовах, що не завдають шкоди її фізичному та розумовому розвитку. Діти — члени сім'ї наймача або власника жилого приміщення мають право користуватися займаним приміщенням нарівні з власником або наймачем.

Органи опіки та піклування зобов'язані здійснювати контроль за додержанням батьками або особами, які їх замінюють, майнових та житлових прав дітей при відчуженні жилих приміщень та купівлі нового житла. Згідно ст. 12 Закону України «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей» держава охороняє і захищає права та інтереси дітей під час вчинення правочинів щодо нерухомого майна. Неприпустиме зменшення або обмеження прав та інтересів дітей під час вчинення будь-яких правочинів щодо жилих приміщень.